

NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM
MUNKAVÉDELMI IRÁNYÍTÁSI FŐOSZTÁLY

Iktatószám: NGM/ 1501-1/2026

Ügyintéző: Lumniczky Attila
Telefon: +36 1 8963040
E-mail: munkavedelmi-foo@ngm.gov.hu

Wagner Ernő
elnök részére

Magyar Mérnöki Kamara

Ez a levél kizárólag elektronikus úton kerül megküldésre.

Tárgy: Válasz megkeresésre

Tisztelt Elnök Úr!

Hivatkozással az MMK_Á/39/2026. iktatószámú megkeresésére, az abban foglalt kérdésekkel kapcsolatosan az alábbi tájékoztatást adom:

1. kérdés

Mvt. 21. § szerint: „(1) Az üzemeltető munkáltató a veszélyes létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia üzemeltetését írásban elrendeli (a továbbiakban: munkavédelmi üzembe helyezés). (2) A 21. § alkalmazásában veszélyes munkaeszköznek minősül a 87. § 11. pontja alapján, illetve a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter rendeletében meghatározott, továbbá egyéb jogszabály vagy a munkáltató által veszélyesnek minősített, valamint a hatósági felügyelet alá tartozó munkaeszköz.”

Ezen előírás figyelembevételével kérem szíves tájékoztatását, hogy konkrétan mely munkaeszközök tartoznak és mely jogszabály alapján hatósági felügyelet alá.

A hivatkozott előírás figyelembevételével hatósági felügyelet alá tartozik-e a munkahelyen használt kazán, nyomástartó edény, lift, felvonó, munkavégzés céljára használt gépjármű (személyautó, teherautó)?

1. válasz

A munkahelyen használt kazán, nyomástartó edény a nyomástartó berendezések,

rendszerek és létesítmények műszaki-biztonsági hatósági felügyeletéről szóló 213/2019. (VIII. 27.) Kormányrendelet alapján a felvonók (liftek) a felvonókról, mozgólépcsőkről és mozgójárdákról szóló 146/2014. (V. 5.) Korm. rendelet alapján tartoznak hatósági felügyelet alá.

A fenti berendezések hatósági felügyeletét a Budapest Főváros Kormányhivatalának egyes ipari és kereskedelmi ügyekben eljáró hatóságként történő kijelöléséről, valamint a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról szóló 365/2016. (XI. 29.) Korm. rendelet 13. § (1) bekezdésében meghatározott műszaki biztonsági hatóságok látják el.

„13. § (1) A Kormány – a (3) és (5) bekezdésben foglalt kivétellel – műszaki biztonsági hatóságként az 1. melléklet szerinti, műszaki biztonsági feladatkörben eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalt jelöli ki.”

A munkavégzés céljára használt **gépjárművek** hatósági felügyeletét (forgalomba helyezés, műszaki alkalmasság) a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet alapján a Kormányhivataloknál működő közlekedési hatóságok látják el.

„42. § (1) A közúti közlekedés szabályairól szóló rendeletben meghatározott járművel – kivéve a trolibuszt, a villamost, a kerékpárt, a két- és háromkerekű segédmotoros kerékpárt, az állati erővel vont járművet, a kézikocsit – közúti forgalomban akkor lehet részt venni, ha forgalomba helyezték, vagy ideiglenes forgalomban tartását engedélyezték.

(2) A járművet akkor lehet forgalomba helyezni, ha

[...]

d) a közlekedési hatóság a járműre forgalomba helyezési engedélyt adott ki, megállapította a jármű műszaki adatait és műszaki alkalmasságát, [...]

„76. § (1) A jármű műszaki alkalmasságának érvényességi idejét

a) a forgalmi engedély „Műszaki érvényessége” rovatba bejegyzett időpont és az időszakos vagy – az új jármű forgalomba helyezése kivételével – forgalomba helyezés előtti vizsgálat azonosítója,

[...]

c) a forgalmi engedéllyel rendelkező jármű esetében – szabad érvényesítési hely hiányában – időszakos vizsgálat alapján a közlekedési hatóság által kiadott Műszaki vizsgálati bizonyítvány – a Műszaki vizsgálati bizonyítványban „Következő időszakos vizsgálat időpontja”-ként meghatározva – igazolja. [...]

2.

Mvt. 21. § szerint: „(3) A munkavédelmi üzembe helyezés feltétele a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat. E vizsgálat célja A vizsgálat elvégzése munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül.”

2/a. kérdés

Ezek alapján például egy kézi előtolással működő faipari gyalugép előzetes vizsgálatát a munkavédelmi szakember foglalkozás-egészségügyi orvossal végezheti?

Gyakorlatban az esetek jelentős részében, hasonló esetekben nem vesz részt a foglalkozás-egészségügyi szolgálat és gyakorlatiasan nézve, általában nem is rendelkeznek olyan szakmai ismeretekkel, amelyek ennél a munkaeszköznél befolyásolnák a vizsgálat menetét.

Mvt. 58. § szerint: „(1) A munkáltató az 57. § (1) bekezdésében előírt kötelezettségén túl, a külön jogszabályban meghatározottak szerint és valamennyi munkavállalójára kiterjedően a 21.§ (3) bekezdésében- ide nem értve a munkaeszközöket-, a 23. § (2) bekezdésében, a 40. § (1) bekezdésében, a 42. §-ban, a 44. § (1) bekezdésében, a 46. §-ban, a 49. § (1) bekezdésében, az 54. § (1) bekezdés b) és d)-g) pontjaiban, (2) bekezdésében, (7) bekezdés b) pontjában és az 56. §-ban előírt feladatainak ellátásához foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást köteles biztosítani.”

2/a válasz:

Az Önök által beidézett Mvt. 58. § (1) bekezdésében az „*ide nem értve a munkaeszközöket*” szövegrész egy kivételt fogalmaz meg, vagyis hogy a 21. § (3) bekezdésében hivatkozott munkaeszközök munkavédelmi üzembehelyezése **nem tartozik a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatás feladatkörébe**, az kizárólag munkabiztonsági szaktevékenység.

A munkavédelmi üzembe helyezésnél tehát releváns munkaegészségügyi szaktevékenység a veszélyes létesítmény, munkahely, technológia üzemeltetésének írásbeli elrendelése.

A munkaegészségügyi szaktevékenység keretében végzett vizsgálat célja annak megállapítása, hogy a létesítmény, a munkahely, a technológia megfelel-e az egészséget nem veszélyeztető munkavégzéshez szükséges feltételeknek, illetőleg teljesíti a 18. § (1) bekezdése szerinti követelményeket.

2/b. kérdés

A fent leírt eset kapcsán az Mvt. 58. § „- ide nem értve a munkaeszközöket - „, kitétele munkaeszközök esetén felmentést ad a foglalkozás-egészségügyi szolgálat munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatban való részvétele alól?

2/b válasz:

Megállapítása helyt álló, mely szerint az Mvt. 58. § alapján a munkaeszközök üzembehelyezését megelőző munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatában a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatónak **nem kötelező részt venni**.

3.

Az Mvt. 21.§ szerint: „(8) A munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatot - kivéve a veszélyes technológia esetét - szakirányú képzettséggel és munkavédelmi szakmai képesítéssel rendelkező személy, vagy szakirányú munkabiztonsági szakértő, vagy jogszabályban erre feljogosított személy, vagy erre akkreditált intézmény végezheti. A veszélyes technológia vizsgálatát szakirányú munkabiztonsági szakértői engedéllyel rendelkező személy végezheti.

Ezek alapján előírt szakirányú képzettség megfelelését hogyan tudja a munkáltató ellenőrizni a jogkövető magatartása érdekében?

Maradva kézi előtolású faipari gyalugép példájánál az ipari gyakorlatban a következő módszerek ismertek a gyakorlatban:

3/a. kérdés

Azok a kollégák, akik munkavédelmi szakmérnöki oklevéllel rendelkeznek, jogosultak a vizsgálat elvégzésére, hiszen műszaki mérnökök. Ez a megállapítás sajnos nem teljesen igaz, mert munkavédelmi szakmérnöki oklevélre jogosultak például az agrármérnökök vagy gépesített lövész katonai vezetők is. Ettől függetlenül munkavédelmi szakmérnöki tanulmányaik alatt tanultak a faipari eszközök munkavédelmi követelményeiről. Általánosan megállapítható, hogy munkavédelmi szakmérnök jogosult veszélyes munkaeszköz munkavédelmi felülvizsgálatára?

3/a válasz:

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 21. § (8) bekezdésében meghatározott szakirányú képzettséget jogszabály nem határozza meg. Értelmezésünk szerint egy bizonyos szakmához vagy tevékenységhez előírt szakirányú képzettség, azt a szaktudást jelenti, amely az adott álláshely betöltéséhez, a tevékenység végzéséhez a megfelelő szakmai kompetenciákat biztosítja. A munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat elvégzéséhez szükséges **szakirányú képzettségként elfogadhatóak a közép vagy felsőfokú gépészeti, vagy géptípus szerinti műszaki szakképesítések, végzettségek.**

A munkavédelmi szakmérnökök döntő része már rendelkezik valamilyen mérnöki szakképzettséggel, ezért **a munkavédelmi szakmérnök képes kell legyen eldönteni, hogy a szakképzettségével az adott esetben el tudja-e végezni a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatot.** Véleményünk szerint is aggályos lehet az előzetes vizsgálat elvégzéséhez pl. gépesített lövész, informatikai mérnök vagy pl. környezetvédelmi mérnök alkalmassága/szaktudása a tanulmányai alapján.

3/b. kérdés

Azok a szakképesítések minősülnek szakmai szakképesítésnek, melynek képzési tervükben szerepel az adott géptípus használata/működtetése? (Ebben az esetben egy gépészmérnök/munkavédelmi szakmérnök nem vizsgálhat felül faipari eszközt, hiszen általában nem tanul ilyen eszközökről gépészmérnök tanulmányai alatt (a kérdező gépészmérnök).

3/b válasz:

A szakmai képzés képzési és kimeneti követelményében nem feltétlenül kell konkrétan szerepelnie az adott géptípus használatának. A szakmai követelmények számos készséget, képességet, ismeretet határoznak meg, amelyek együttesen határozzák meg, hogy az adott képzéssel milyen munkakör, tevékenység látható el. A konkrét esetben faipari eszközt üzembe helyezhet például egy gépészmérnök vagy akár egy faipari gépkezelő, faipari technikus is munkavédelmi szakmai képzéssel.

3/c. kérdés

Bármilyen műszaki szakképesítés munkavédelmi szakmai képesítés birtokában feljogosít a kézi előtolású faipari gyalu felülvizsgálatára?

3/c válasz:

Egy faipari gyalugép felülvizsgálatára szakirányú képzettségként elfogadhatóak a közép vagy felsőfokú gépészeti, vagy géptípus szerinti műszaki szakképesítések, végzettségek. Ugyanakkor vannak olyan – szintén műszaki – végzettségek, amelyek faipari tevékenység tekintetében nem biztosítják a szükséges szakismeretet (például vegyész mérnök vagy mérnökinformatikus).

3/d. kérdés

Bármilyen, az adott gép használatára feljogosító szakképesítés munkavédelmi szakmai képesítés mellett feljogosít az adott gép munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatának elvégzésére? Ebben az esetben egy asztalos, munkavédelmi előadó természetesen ideálisnak tűnik. Ellenben mivel kézi előtolású faipari gyalut szakképesítés nélküli betanított munkás is kezelhet, egy erre a gépre betanított fodrász, munkavédelmi előadó is megfelelő szakember?

3/d válasz:

Az adott gép használatára feljogosító képesítés alkalmas lehet az adott gép munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatának elvégzésére, tehát egy kézi előtolású faipari gyalun egy asztalos végzettségű munkavédelmi előadó az előzetes vizsgálatot elvégezheti. Ellenben egy betanított munkás, aki például fodrász képesítéssel rendelkezik, nem végezhet munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatot, mivel ezen képesítés nem biztosítja a szükséges szakismeretet.

3/e. kérdés

Amennyiben a fenti 4 opció közül egyik sem helyes, hogyan járjon el jogkövetően a munkáltató? Milyen munkavédelmi szakembert bízjon meg a munkavédelmi szempontú előzetes felülvizsgálatok elvégzésével?

3/e válasz

A szakirányú képzettség mindig a konkrét veszélyes létesítménytől, munkahelytől, vagy munkaeszköztől függ. A munkáltató saját hatáskörben döntheti el, hogy egy munkaeszköz munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatának elvégzésére milyen képesítésű munkavédelmi szakembert kíván foglalkoztatni. A munkavédelmi szakmai képesítéssel rendelkező személy foglalkoztatásának feltételeit a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet 2. számú melléklete rögzíti, ugyanakkor az nem tér ki a munkavédelmi szakember szakirányú képzettségére. A **szakmai felelősség az előzetes vizsgálatot végző munkavédelmi szakemberé**, akinek el kell tudnia dönteni, hogy képes-e az adott feladat elvégzésére. Az elvégzett munkáért felelősséggel tartozik, hibás döntés, károkozás esetén a munkáltató polgári peres eljárást kezdeményezhet.

4. kérdés

A kérdező egy képet illesztett a kérdéshez és kijelentette, hogy a képen található pneumatikus ládaemelő a 47/1999. (VIII. 4.) GM rendelet Emelőgép Biztonsági Szabályzat kiadásáról 1.3 és 2.1 pontjai alapján emelőgépnek minősül. Ugyanezen szabályzat 5.1. pontja szerint emelőgépet önállóan az a személy kezelhet, aki rendelkezik az emelőgép kezeléséhez szükséges gépkezelői jogosítvánnyal.

Milyen kategóriájú gépkezelői jogosítvány szükséges ehhez a közúti közlekedésben egyértelműen részt nem vevő ládaemelőhöz?

4. válasz

Mivel az egyes ipari és kereskedelmi tevékenységek gyakorlásához szükséges képzésekről szóló 21/2010. (V. 14.) NFGM rendeletet 2021.09.01 napjától hatályon kívül helyezték, csak a közúti közlekedési ágazatban használt gépek kezelőinek képzéséről és vizsgáztatásáról szóló 54/2021. (XI. 5.) ITM rendelet (továbbiakban: ITM rendelet) **szabályozza** a szakmai képzettségek, képzések megszerzésének lehetőségét.

A mellékelt fényképfelvételből nem állapítható meg egyértelműen, hogy a munkaeszköz az Emelőgép Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló **47/1999. (VIII. 4.) GM rendelet** (a továbbiakban: **EBSZ**) **I. fejezet 2.1. pontja** alapján kézi, vagy gépi működtetésű emelőgépnek minősül-e?:

„2.1. Emelőgép

Emelőgép az a szakaszos üzemű gépi vagy kézi (emberi erő) meghajtású szerkezet vagy berendezés, ami közvetlenül vagy segédeszközzel terhet emelni vagy süllyeszteni képes, azt a kiindulási helyzetéből az érkezési helyére továbbítja.

Abban az esetben, ha **kézi meghajtású** emelőszerkezetről van szó, kezeléséhez gépkezelői jogosítvány **nem szükséges**, elegendő a munkavállalót munkavédelmi oktatásban részesíteni a gép kezelésével kapcsolatban. Amennyiben **gépi hajtású** emelőgépről van szó, a gép üzemeltetési dokumentációja, gépkönyve és a dokumentációkban szereplő pontos megnevezése alapján **a munkáltatónak a munkavédelmi szakembere bevonásával kell** besorolnia a gépet és annak megfelelően kell eldöntenie, hogy az ITM rendelet 1. melléklete szerint mely gépcsoporthoz tartozó kezelői jogosítvány szükséges kezeléséhez.

A konkrét munkaeszköz besorolása nem tartozik a hatóság tanácsadási jogkörébe a 25/2024. (II. 14.) Korm. rendelet 7.§ (4) bekezdése alapján.

5.

NGM/14499-1 számú állásfoglalás szerint 2026.01.01.-től a 4/2002 SZCSM-EüM együttes rendelet 2. § 3. pontja szerinti megfelelő szakmai szakképesítés, illetve szaktudás meglétének megállapítása, az adott Biztonsági és egészségvédelmi koordinátor (a továbbiakban: koordinátor) feladata. A megfelelő gyakorlatú és szakképesítésű koordinátor alkalmazása pedig a kivitelező munkáltató felelőssége.

Ezen megállapítás alapján, amennyiben a koordinátor túlbecsülve saját szakképesítésének vagy tapasztalatának mértékét, hibásan érzi alkalmasnak magát a feladat elvégzésre, ezen hibáért nem Ő, hanem a kivitelező munkáltató a felelős.

5/a. kérdés

Hogyan tudja a kivitelező munkáltató felelősen kiválasztani a koordinátorát, amennyiben szeretné elkerülni a nem jogkövető magatartást?

5/a válasz

Az 5/b, 5/c, 5/d pontokra adott válaszok figyelembevételével a munkáltató felelősen ki tudja választani a koordinátorát.

Tekintettel arra, hogy a koordinátort a munkáltató munkaviszony keretében foglalkoztatja, vagy megbízási szerződést köt vele a feladat ellátására, így a koordinátor által esetleges okozott kár megtérítése iránti igénye érvényesítése tárgyában munkaügyi vagy polgári pert kezdeményezhet.

5/b. kérdés

A jogkövető magatartás érdekében hogyan tudja a munkáltató eldönteni, hogy mely középfokú műszaki tanulmányi területen szerzett szakképesítések birtokában látható el koordinátori tevékenység?

5/c. kérdés

Munkavédelmi szakmai képesítés birtokában - és három év igazolt építőipari vagy építőipari kivitelezői gyakorlat megléte mellett - bármilyen legalább középfokú műszaki szakképesítés (pl. emelőgép ügyintéző) feljogosít a koordinátor tevékenység ellátására?

5/b-5/c válasz

Az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről szóló 4/2002. (II. 20.) SZCSM–EüM együttes rendelet (a továbbiakban: Rendelet) hatályos szabályozása szerint:

2. §. 3. *„Biztonsági és egészségvédelmi koordinátor: az a munkavédelmi szakmai képesítéssel és legalább középfokú műszaki vagy építőipari, építészeti tanulmányi területen szerzett szakképesítéssel, továbbá három év igazolt építőipari vagy építőipari kivitelezői gyakorlattal rendelkező személy, akit a 3. § (1)–(3) bekezdésében foglaltak alapján megbíztak vagy foglalkoztatnak a 6–8. §-ban előírt feladatok teljesítése érdekében.”*

Az építészeti tanulmányi területen szerzett szakképesítéseket nem sorolja fel jogszabály. Általánosságban el lehet mondani, hogy **mindazon legalább középfokú képesítéseket ide lehet sorolni, amelyek az építési tevékenységgel összefüggőek, kapcsolatosak.** Egy bizonyos szakmához vagy tevékenységhez előírt szakirányú képzettség, azt a szaktudást jelenti, amely például az adott álláshely betöltéséhez, a tevékenység végzéséhez a megfelelő szakmai kompetenciákat biztosítja.

A koordinátor előírt végzettségének és gyakorlatának megléte nem mentesíti az építési folyamatok összehangolásának felelőssége alól (anyagi kár, baleset, technológiai határidők

vagy feltételek megsértése, stb.). A koordináció elvállalásához részletes szabályokat nem állapít meg a jogszabály.

A jogszabály a műszaki végzettség és építőipari gyakorlat megkövetelésével emelte az elvárt szakmai hozzáértés szintjét.

A koordinátornak szükséges eldönteni, hogy a szaktudása elegendő-e az adott építmény kivitelezésének koordinálására.

5/d. kérdés

A 3 év igazolt építőipari vagy építőipari kivitelezői gyakorlatként elfogadható-e 3 év koordinátori gyakorlat?

5/d válasz

A szakmai gyakorlat igazolásával kapcsolatban az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 12. § az irányadó.

„12. § (1) A szakmai gyakorlat igazolására alkalmas különösen a munkáltatói vagy az építési szakmai érdekképviselői szerv által kiadott igazolás, továbbá munkavégzésre irányuló szerződés, szakmagyakorlási tevékenységet végző személy vagy cég vagy mentori címmel rendelkező szakmagyakorló által kiállított igazolás, amely tartalmazza a gyakorlat időtartamát, a végzett munkák megnevezését, a folytatott tevékenység leírását.

(2) A szakmai gyakorlat igazolásának részletes szabályait országos kamarai szabályzat rögzíti.”

Jelen tájékoztatás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény alapján nem minősül a hatóság állásfoglalásának, jogi iránymutatásnak. A tájékoztatás, felvilágosítás a minisztérium szakmai álláspontját tükrözi, amely egyedi ügyekben az eljáró hatóságot és bíróságot nem köti.

Budapest, 2026. január „23. „

Üdvözlettel:

Kapja: Címzett

